

Főszerkesztő és ideiglenes felelős szerkesztő: **Dr. Olosz**
Laptulajdos: **CORVI**
Lapkiadó:

On. Biblioteca Universităţii din Cluj Sibiu

HIRLAP

A timiştorontali törvényes bej. sz. 88. (Dos. No. 934/1938). Alapította: **Dr. VUCETICH ENDRE** és **Dr. VARNAY ELEMÉR**

Ziarul Comunităţii Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népközösség lapja

Válasz a finn ellenjavaslatra

Moszkva ragaszkodik eredeti feltételeihez — Dagens Nyheter: Helsinki még néhány napi haladékot kapott Badoglio kormánya diplomáciai kapcsolatban a Szovjettel

Berlini Rador-jelentés a déli nagy orosz offenzíva katonai és politikai céljairól

Svájci lapok stockholmi értesülései szerint a svéd fővárosban tegnap óta olyan hírek keringenek, hogy a finn—országi fegyverszüneti tárgyalások nem vezettek eredményre, mert a finn ellenjavaslatra adott válaszában Moszkva ragaszkodik a február 29-én nyilvánosságra hozott orosz feltételekhez. Illetékes finn helyen nem erősítették meg a szovjet válaszáról szóló jelentéseket.

A Times moszkvai tudósítója — mint Lisszabonból jelentik — tegnap azt táviratozta, hogy a szovjet kormány már eljuttatta válaszáat Helsinkibe. Stockholmi jelentés szerint a finn kormány március 14-re, keddre titkos ülésre hívta össze a parlamentet. Ebből arra következtetnek, hogy a finn—országi fegyverszüneti tárgyalások átmeneti szakasza végéhez közeledik és most már hamarosan döntésre kerül sor. Általában úgy vélik, hogy csak napok kérdése a háború vagy béke kérdésében hozandó végleges finn határozat. A Dagens Nyheter című svéd lap azt írja, hogy Moszkva már csak néhány napi haladékot adott a fegyverszüneti feltételek elfogadására.

Orosz csapatösszevonások a finn arcvonal mentén

Semleges forrásból származó újabb értesülések megerősítik azt a zürichi jelentést, amelyről néhány nappal ezelőtt már hírt adtunk s amely szerint a finn arcvonal mentén orosz csapatösszevonások mennek végbe. Minthogy Meretckov orosz tábornokról és hadseregcsapatjáról egy idő óta semmiféle említés nem történik a hadijelentésekben, a tábornok személyét hovatovább mind szorosabb kapcsolatba hozzák a finn válsággal, mégpedig nemcsak azért, mert Meretckov volt az, aki 1940-ben a Mannerheim-vonalat áttörte. Nem lehet kétség az iránt — mondja egy svájci jelentés — hogy a moszkvai főparancsnokság támadást készít elő Finnország ellen. A legénység felvonulása és a hadianyag szállítása már tart egy idő óta és úgy látszik, hogy ha Finnország a legközelebbi napokban nem szánja rá magát az orosz fegyverszüneti feltételek elfogadására, a támadás rövid időn belül megindul. A Leningrád és Volchov közti egykori arcvonal megrövidülése következtében nagy orosz erők szabadultak fel. Valószínű, hogy az egész második leningrádi hadsereg szabaddá vált. Beavatott körökben azt mondják, hogy ez a csapatok most Meretckov tábornok vezetésével a finn határon vonulnak fel. Természetes azonban, hogy e hírellel kapcsolatban a szovjet főparancsnokságtól nem lehet kapni sem megerősítést, sem cáfolatot, — mondja egy svájci jelentés.

A déli orosz offenzíva

Mint a német hadijelentésekből is megállapítható, a keleti fronton továbbra is a déli arcvonalon van a szovjet támadások sulypontja. Az itt indított hatalmas szovjet offenzíva feltartóztatásának kérdése most minden politikai és

Első oldal

Genfből jelentik

A londoni Exchange Telegraph belfasti jelentése szerint néhány napon belül elzárják a határt Észak-Irország és az ir szabad-állam között. A kérdés gyakorlati megoldása nem lesz könnyű, mert a 300 kilométer hosszú határ rendkívül zeg-zugos és néhol paraszttanyák kellős közepén halad keresztül. A határőrség eddig főleg a csepészek elleni küzdelmet szolgálta és nem lesz elegendő a mostani szigorú határzár ellenőrzésére.

Az United Press jelenti Belfastból: Dublinból érkezett utasok kijelentései szerint az ir szabadállamban nyugalom van, de a feszültség észrevehetően igen nagy. Azzal számolnak, hogy Anglia és Amerika gazdasági megkorlátokat fog alkalmazni Irországgal szemben, úgy vélik, hogy napokon belül Irországnak nagy események várhatók, érdekes, hogy azok az ellenzéki lapok, amelyek eddig szembe fordultak De Valerával, most mind egyöntetűen helyeslik eljárását.

Lisszabonból jelentik

Sir Samuel Heare, madridi angol nagykövet a közeli napokban szabadságra Londonba utazik, Abból a tényből, hogy a nagykövet szabadságát ebben az időpontban kezdi meg, arra következtetnek,

más katonai kérdésnél élénkebben foglalkoztatja a délkelet-európai közvéleményt. A tegnapi német hadijelentés megállapítja, hogy az oroszok túlsúlyban lévő erőikkel támadnak; a német ellenállás szívós. A Rador berlini tudósítója megjegyzi, hogy ezzel a hatalmas offenzívával Moszkva nemcsak katonai, hanem politikai célokat is követ.

Katonai szempontból a Szovjet, az arcvonal déli szárnyán, a német védelem szétzúzását akarja elérni — állapítja meg a Rador berlini tudósítója, — lehetőleg minél nagyobb német alakulatokat akarván megsemmisíteni, nagy kiterjedésű hadmozdulatokkal.

Politikai szempontból a Zsukov vezetésével folyó offenzíva Németország délkelet-európai szövetségeseire és fegyverbarátjaira akar befolyást gyakorolni. Ezenkívül Moszkva arra is számít, hogy katonai helyzetének megjavítása az Ankarával való diplomáciai és politikai kapcsolatokra is előnyös kihatással lehet, — mondja a Rador berlini jelentése.

A jugoszláv kérdés

A Londonban most folyó megbeszélések eredményeképp mélyreható változásokat várnak a jugoszláv politikában. A szovjet kormány, — mint Ankarából jelentik — legújabb közölte az angol kormánnyal, hogy elérkezett a kairói jugoszláv emigráns kormány átalakításának ideje. Ezzel a kormánnyal szemben Moszkva már jóideje, Anglia pedig Churchill februári alsóházi nyilat-

kozata óta a Tito-féle kormányt részesíti előnyben, nyomást gyakorolván ilyenformán a kairói Purics-kormányra, hogy vagy álljon félre az utóból, vagy lépjen megegyezésre Tito táborával. Angol részről ez utóbbi megoldást tartják kívánatosnak, s ezért hívták meg London Péter királyt, Purics miniszterelnököt s több más jugoszláv vezető politikust. A londoni délszláv bizottság és Tito külügyminisztere jelenleg a ki-e-nyezékes megoldás feltételeiről tárgyal Péter királlyal és a kairói jugoszláv kormányfővel. Mihájloviics tábornok állítólag szintén megbízottat küldött Londonba. Tudvaló, hogy

Istanbulból jelentik

Aleppből jelentik, hogy a török-szíriai határt tíz nap óta a polgári utasok előtt elzárták. Az angol hatóságok megtagadják a kiutazási engedélyt Törökország számára, arra való utalással, hogy azok a katonai műveletek, amelyek az idő szerint a Közel-Keleten, szárazföldön és a levegőben folynak, még nem értek véget. Az angol hírszolgálat szerint ezt a hírt még nem erősítették meg semmiféle forrásból.

Stockholmból jelentik

A Svenska Dagbladet arról értesül, hogy a londoni lengyel körök, Moszkvának tett javaslatuk visszautasítása miatt nagyon el vannak keseredve. A lengyelek felvetik a kérdést vajjon miért követheti Oroszország a lengyel kormány kicserélését, ha viszont a finn kérdésben hajlandó Mannerheim tábornokkal és Tanner, miniszterrel tárgyalni. Ha Petsamo kérdését el lehetett halasztani a háború utáni időre, miért nem lehet ezt megtenni Lemberg kérdésében is? Lengyel körökben elkeseredetten mondják, hogy Oroszország nem a Curzon-vonalat akarja határnak, hanem egész Lengyelországot.

kozata óta a Tito-féle kormányt részesíti előnyben, nyomást gyakorolván ilyenformán a kairói Purics-kormányra, hogy vagy álljon félre az utóból, vagy lépjen megegyezésre Tito táborával. Angol részről ez utóbbi megoldást tartják kívánatosnak, s ezért hívták meg London Péter királyt, Purics miniszterelnököt s több más jugoszláv vezető politikust. A londoni délszláv bizottság és Tito külügyminisztere jelenleg a ki-e-nyezékes megoldás feltételeiről tárgyal Péter királlyal és a kairói jugoszláv kormányfővel. Mihájloviics tábornok állítólag szintén megbízottat küldött Londonba. Tudvaló, hogy

A politikai arcvonal

Moszkva nem tágit eredeti követeléseitől

Helsinki. (Tp.) A finn fővárosban nem erősítették meg azt a hírt, hogy a szovjetországi választ már átnyújtották a finn kormánynak. Más forrásból azonban, főleg Londonból a svéd lapok nem hivatalos értesítést kaptak arról, hogy az orosz jegyzék már elbűvölt a finn kormányhoz. Az orosz válaszijegyzék tartalmát közölik a londoni kormánnyal is. Londonban ezt természetesen nem hozták nyilvánosságra. Egyes svéd levelezők különböző feltételeket közölnek a válaszijegyzék tartalmáról. Általában az a felfogás, hogy az oroszok ragaszkodnak eredeti követeléseikhez.

Titkos ülésre hívták össze a finn parlamentet

Stockholm. (Tp.) Helsinkiben — ják a svéd lapok — a finn külügyminisztériumban tegnap nagy volt az élénkség, de hivatalos közlést nem adtak ki. A legújabbban kialakult helyzetről természetesen mindenképp az országgyűlést tájékoztatják és azután kerülhet

Moszkva a leghevesebben ellenzi Mihájloviics további megtartását a kormányban, Péter király viszont ismételt tanujelét adja, hogy nem szándékozik lemondani a dinasztiahoz hű Mihájloviics támogatásáról, aki mellett egyébként az utóbbi időben Nedics tábornok belgrádi hívei is állástfoglalni látszottak.

Moszkva sakkhuzása?

Szimics moszkvai jugoszláv nagykövet a múlt héten azzal vonja magára a figyelmet, hogy élesen támadta saját kormányát, majd hivatalosan is közölte, hogy szakít a Purics elnökléte alatt álló kairói emigráns kormánnyal. Az Ecoul című román lap berni tudósítója idézi Szimicsnek a moszkvai rádió jugoszláv adásában tett kijelentéseit. Szimics nyíltan Titótól melletti foglalt állást és az Oroszországban létesített jugoszláv katonai egységekről szövegyonosan megjegyzi: „A sors úgy akarta, hogy az úgynevezett kairói jugoszláv kormány ne érte meg Oroszországban lévő katonáinkat.” Szimics válaszul egy amerikai lapnak arra a kérdésére is, mi igaz abból, hogy őt jelölik az új kairói kormány miniszterelnöki tisztségére. Kijelentette, hogy külföldön élő, emigráns kormányra csak addig van szükség, amíg hazai földön nem működhet egy jugoszláv kormány. Már pedig — mondotta a nagykövet — Jugoszláviában immár lehetőség nyílik arra, hogy a kormány magában az országban tartózkodjék és otthon tevékenykedjék. Tito működése igazolja ezt a megállapítást.

Semleges politikai megfigyelők Moszkva sakkhuzását látják abban a tényben, hogy Szimics éppen a londoni jugoszláv tanácskozások megkezdésekor szakított a Purics-kormánnyal és nyíltan hitet tett Tito mellett. Orosz részről különös melegséggel helyeslik Szimics lépését, ami nyilván figyelemzavart és délszláv politikai csoportok számára, hogy a Tito körül tömörülő, szovjetbarát politikuskok bevonásával igyekezzenek új kormányt alakítani.

(—r)

kormány részletesen beszámol a Szovjet-Unióval folytatott tárgyalások legújabb állásáról. Jóllehet, a tárgyalások elé jelenleg nagy nehézségek tornyosulnak, Helsinkiben az a vélemény, hogy a megbeszéléseket mégis folytatni fogják.

A LEGNAGYOBB TARTÓZKODÁS A WILHELMSTRASSEN A FINN KÉRDÉS TOVÁBBI FEJLEMÉNYEIT ILLETŐEN

Berlin. (Rador). Illetékes német helyről közlik: A Wilhelmstrassen egy kérdésre válaszolva kijelentették, hogy nincsenek újabb értesülések,

amelyek szükségessé tennék a finn-orosz kérdés fejleményei tekintetében az állásfoglalást. Berlin illetékes köreiben nyilván arra számítanak, hogy néhány napon belül az egész kérdés teljesen tisztázódik. A Wilhelmstrassen egyébként változatlanul a legnagyobb tartózkodást tanúsítják a további fejlemények megítélésében.

HOL VAN PAASIKIVI?

Helsinki. (Tp). Finn körökben cáfolják azt a hírt, amely szerint Paasikivi Moszkvába utazott. Hangsúlyozzák, hogy Paasikivi még mindig vidéki földbirtokán tartózkodik.

Badoglio kormánya felvette a diplomáciai kapcsolatokat a Szovjettel

Genf. (Rador). A brit hírszolgálat jelenti: Nápolyban az a hír terjedt el, hogy Szovjet-Oroszország és Badoglio kormánya közötti diplomáciai kapcsolatok létesítettek.

Lisszabon. (Tp). Az angol hírszolgálat tegnap este Nápolyból értesítést kapott, amely szerint hivatalos közlemény jelen meg. Ennek értelmében a nagykövetség kölcsönös kérésével felvették a diplomáciai kapcsolatokat Olaszország és Oroszország között.

BADOGGIO ÜDVÖZÖLTE SZTALINT
Lisszabon. (Rador). A brit hírszolgálat jelente szerint a Szovjet-Oroszország és Badoglio Olaszországa közötti diplomáciai kapcsolatokat újrafelvételével kapcsolatban Badoglio hétfőn üdvözlő és köszönő táviratot küldött Sztalinnak.

GAZDASÁGI RENDSZABÁLYOK ÍRORSZÁG ELLEN

Genf. (Rador). Az Exchange Telegraph washingtoni értesülése szerint amerikai diplomáciai körökben számolnak azzal a lehetőséggel, hogy az Egyesült Államok gazdasági rendszabályokat fogadjon alkalmazni Írországgal szemben.

AUSZTRÁLIA NEM KÖZVETIT

Amszterdam. (Rador). A DNB jelenti: Camberrából érkezett jelentés arról számol be, hogy Curtin, Ausztrália miniszterelnökének közlése szerint Írország kormánya felkérte az ausztráliai kormányt, érvényesítse befolyását olyan irányban, hogy az Egyesült Államok kormánya vonja vissza az Írországnak küldött jegyzéket, amelyben a tengeri hatalmak diplomáciai és konzuli képviselőinek Írországból való kiutasítását kérte. Curtin ausztráliai miniszterelnök közölte, hogy kormánya elutasította Írország kérését.

STETTINIUS VALÓSZÍNŰLEG MOSZVÁBA IS ELLÁTOGAT

Genf. (Rador). A DNB jelenti: Washingtonban oly hírek kerültek forgalomba, hogy Stettinius, az Egyesült Államok helyettes külügyminisztere londoni tárgyalásai befejeztével valószínűleg ellátogat Moszkvába is.

Kis népek tragikus sorsa

Bucuresti. A Timpul külpolitikai hirmagyarozója írja: A kis államoknak éppen úgy mint a szegény embereknek nincsen irigyendő sorsuk. Békében a kis állam, ha csupán a saját erőire van utalva, nem valósíthat meg semmit sem a nagy államok színvonalának megfelelően. Minden kicsinyített alakban kell tennie és elsősorban azzal kell megelégednie, ha biztosíthatja népeinek a szabadságot.

Az ember politikai lény és e miatt bizonyos erkölcsi javakat minden anyagi érték fölé helyez. Ez erkölcsi javak között van föltétlenül a nép politikai függetlensége és az a szabadság, hogy úgy gondolkodhassék és szóljon, amint az természetétől folyk és amint természeti és erkölcsi erői szerint képes reá. Háború idején a kis népek sorsa egyenest tragikus.

SVÁJC KIVÉTELES HELYZETE

— A kis államok a körülmények kényeszerítő ereje folytán, a nagy államok szomszédságában terülnék el és e miatt, ha akarják, ha nem, választaniok kell a háború ellenfelek között, ha a nagy államok háborúba keverednek egymással. Svájc fekvése Európa közepén kivételt tevőként az alól az általános szabály alól, hogy há-

ború idején a kis államoknak választaniok kell. Ennek a szövetséges köztársaságnak az esete egymagában álló és magyarázható egyrészt a svájci nép akaratából, hogy tudniillik nem vesz részt a háboruban, másrészt az események kialakulásából.

JUGOSZLAVIA

— Nem kevésbé drámai a helyzet Jugoszláviában. Péter király elmenekült az országból és számkivevésének ideje alatt egyszerre csak azon vette észre magát, hogy az ő országában Titóval helyettesíti őt a szövetséges orosz hatalom. Amikor a hontalan király látta, hogy az angol kormány is cserben hagyta, a brit birodalom fővárosába vette útját, hogy tanácskozzék a brit kormány tagjaival és hogy ilyenformán nyerje meg Anglia támogatását nem a nagy szövetséges Oroszország ellen, hanem mellett.

— Spanyolország nem igazi kis állam, de helyzetét nemzetközi szempontból olyan mint a kis államoké. Amikor a keleti kommunista roham rárontott, hogy ezt az országot a kommunizmus nyugati előre-

tolt támaszpontjává alakítsa, a nemzeti Spanyolország csak német és olasz segítséggel tudta megmenteni magát. A caudillo az események kényszere alatt, lélek szerint, Németországhoz és Itáliához csatlakozott. A nemzetközi helyzet azonban olyan fejlődést vett, hogy a nemzeti és a kommunizmus felett győzedelmeskedő spanyol kormány ma kénytelen baráti kapcsolatokat keresni Oroszországgal, mert szövetségese az angolszász hatalmaknak. Ezek a hatalmak pedig nem fognak himni mindaddig a spanyol őszinteségben, amíg Oroszország nem fogja kijelenteni, hogy meg van elégedve a spanyol kormány elrendelte belpolitikai intézkedésekkel. Ez a folyamat már megkezdődött és úgy látszik, hogy Spanyolországot kényszeríteni fogják arra, hogy ellátásáért és területe megtartásáért az Oroszországgal s az angolszászokkal való erőfeszített barátsággal fizessen, — fejezi be érdekes fejtegetéseit a Timpul című bucaresti lap külpolitikai helyzetmagyarázója.

A lengyel-orosz vita

Lisszabon. (Tp). Az Observer című angol lap különtudósírója szerint Sztalinnek Churchill angol miniszterelnök közlésére adott válasza még nem érkezett Londonba, de azért az orosz álláspont máris ismeretes abból a nyilvános beszélgetésből, amelyet Sztalin az ukrán arcvonalról való visszavonulása után Clark Kerr, moszkvai angol nagykövettel folytatott. A tudósító szerint Sztalin ez alkalommal kijelentette az angol diplomata előtt, hogy az a lengyel javaslat, amely szerint az ideiglenes elválasztó vonal Vilnáól Lembergig húzódjék teljesen elfogadhatatlan. A lengyel tífkos szervezőknek az orosz hadsereggel való együttműködése tárgyában elhangzott beszéd, amelyet Sosnokovszki lengyel főparancsnok mondott, az együttműködés feltételeként azt írta ki, hogy az oroszok ismerjék el Lengyelország felségességét a viász területeken. Ilyen körülmények között — mondják Moszkvában — az oroszok nem látják értelmét a londoni lengyel kormánnyal való vita folytatásának. Churchill miniszterelnök közvetítő tevékenységét, mint baráti cselekedetet Moszkvában szívesen veszik, de a megégyezés csak azon az alapon lehetséges, ha a lengyelek elfogadják a Curzon-vonalat és átalakítják londoni kormányukat. A lengyelek körében egyébként egyre fokozódó elkeseredést vált ki az összehasonlítás a finneknek szabott fegyverszüneti feltételek és a Lengyelországtól követelt engedmények között. Ha Moszkva hajlandó tárgyalni

Mannerheim és Tanner finn vezetőikkel, miért nem hajlandó egy asztalhoz leülni a lengyel Sosnokovszkival — hangoztatják a lengyel kormány köreiben.

BORULÁTÓ LENGYEL HANG A SZOVJET-LENGYEL KÉRDÉSRŐL

Genf. (Rador). A DNB jelenti: A Daily Telegraph című londoni lap, a szovjet-lengyel kapcsolatokkal foglalkozva, annak a véleményének ad kifejezést, hogy Sztalin most már nem hagyott semmi kétséget a szovjet kormány és a lengyel kormány közötti megégyezés lehetetlenségét illetően. Lengyel körökben az a meggyőződés alakult ki, hogy az orosz-lengyel kérdés megoldásának ügye akkor sem jutna előbbre, ha a londoni lengyel kormányt a Szovjet óhajának megfelelően alakítanák át.

BULGÁRIA BERLINI KÖVETÉT IS SZÓFIÁBA VÁRJAK

Szófia. (Tp.). A bolgár fővárosban továbbra is élénk diplomáciai tevékenység folyik. Bulgária külföldi követei közül az ankarai, pozsonyi és lisszaboni követ már jelentést tett a kormánynak. Tegnap érkezett meg Szófiába Draganoff maáridi bolgár követ s azonnal kihaligatáson jelent meg Bozsiloff miniszterelnökénél. Draganoff csak pár napig marad Szófiában.

Begyűrt politikai körökben úgy tudják, hogy a közelj napokban Bulgária berlini követe is Szófiába érkezik.

Jelentéseink a harcaterokról

Uj kötelekek harcbevetésével folyik a nagy küzdelem a keleti front déli szakaszán

Berlin. A német vezéri főhadiszállás jelentése szerint a keleti harcateren az arcvonal déli szakaszán, ahol utálan utak mellett és teljesen elszapodott területeken elkeseredett küzdelem folyik, amelybe mindkét részről új kötelekeket vetettek harcba, a német csapatok a főlényben levő szovjet erőkkel szemben újból és újból kiintették magukat példát adó állhatatosságukkal és rendíthetetlen támadó szellemükkel.

Egy előreléptet elszakadási mozdulat keretében Cherson városát valamennyi hadi fontosságú berendezésének elpusztítása után kiürítették. A Staro-Konstantinóvtól délre lévő körzetben és Tarnopoltól keletre a német ellenfámadások eredményesek voltak. A keleti arcvonal többi szakaszán a szovjet csapatok létfontosságú Néveltől északnyugatra indítottak erősebb, de eredménytelen támadásokat.

Olaszországban hétfőn sem került sor fontosabb harci eseményekre. Német vadászgépek és a légvédelmi tüzérség a nettunoi hídfő felett 7 ellenséges repülőgépet lőttek le.

A Földközi-tengeren tengeraltjáróvadászok megsemmisítettek egy ellensé-

ges tengeraltjárót.

Az elmúlt éjtszaka angol zavaró repülőgépek nyugatnémetországi területre dobak bombákat.

Német harci repülőgépek a délangliai partok mentén levő célpontokat jó eredménnyel támadták meg.

SZOVJET LÉGITÁMADÁS AZ ÉSZT FŐVÁROS ELLEN

Stockholm. (Tp). A szovjet légerő tegnap újabb bombatámadást intézett Észország fővárosra, Tallin ellen. A támadás, valamint az elhárítás részletei még nem ismeretesek.

Legújabb

Churchill nyilatkozott az ir kérdésről

Stockholm. (Tp). Churchill brit miniszterelnök tegnap egy alsóházi felszólalásra válaszolva nyilatkozott az ir kérdésről. Kijelentette, hogy az Egyesült Államok kormánya az Írországgal kapcsolatos elhatározásai tekintetében előzetesen kikérte a brit kormány véleményét. Ami a határozat illeti, erre föltétlenül szükség van — mondotta Churchill — mert ha esetleg katasztrófa támadna abból, hogy Írországon keresztül kiszivárgott értesülések következtében az invázió megkísül, vagy jóvátehetetlen hátrányt szenved, ez évszázadokra elmérgesítené az angol-ir viszonyt. A nagy döntések idején Anglia elszigetelti Írországot a külvilágtól. Az utazási tilalom csak az első lépés — mondotta Churchill.

Tito jugoszláv kormányzó-tanács felállítását javasolja

Bucuresti. (S. P. P). Az Evening Standard értesülése szerint a londoni jugoszláv megbeszélések során Tito külügyminisztere oly értelmű előterjesztést tesz, hogy létesítsenek jugoszláv kormányzó-tanácsot s az gyakorolja a főhatalmat mindaddig, amíg népszavazással döntenek a dinasztia sorsáról.

Elméletek a kis államok jövőbeni szerepéről

A kis államok szempontjából a jövő nemzetközi politika legfontosabb problémája az, hogy milyen helyzet foglalnak majd el a háboru utáni világrendben. Résztvehetnek-e majd egyenjogú társaként az eljövendő nemzetközi szervezetben? Biztosítva lesz-e abban függetlenségük, önállóságuk és az őket hagyományaik és történelmi fejlődésük alapján megillető jogok? Vagy szerepük csak másodrangú lesz-e a nagyhatalmak mellett? A különböző államférfiak eddig elhangzott nyilatkozatai csak részben lebbentették fel a fátyolt a nagyhatalmak erevontakozó szándékairól. E nyilatkozatok részben azt is célozták, hogy megnyugtassák azokat az aggodalmakat, melyek 1941 óta a kis államok körében felmerültek jövő sorsukra vonatkozólag. Ez aggodalmaknak a londoni menekült kormányok tagjai, az európai kis semleges államok szövívői, de számos fontos angol és amerikai személyiség is több ízben kifejezték. A következőkben néhány legutóbb megjelent írást kívánunk ismertetni, melyek szerzői a kis államok e fontos problémáinak megoldását keresik.

C. Posnansky lengyel publicista

(ki a háboru előtt a Genfben megjelenő „Journal des Nations” szerkesztője volt) könyve (The Right of Nations, 1943) mindemelkeltt heves vádászata a nagyhatalmaknak a két világháború között és különböző kis államokkal szemben folytatott politikája ellen. A szerző szerint — kinek írásából kiérzik a londoni lengyel kormány és a Szovjetunió között fennálló feszültség — az 1940–41 években az Egyesült Nemzetek közvéleménye egyetértett abban, hogy a jelen háboru egyik célja az, hogy biztosítsák a kis államok függetlenségét, önállóságuk helyreállítását és közreműködésüket a jövő nemzetközi szervezetében a jogyenlőség alapján. Oroszországnak a háboruba való belépésével ezek a háborus célok azonban homályba kerültek. Oly politikai nézetükben különböző organumok, mint a konzervatív Times és a baloldali New Statesman and Nation egyetértettek abban, hogy a kis államok függetlensége végeredményben nem is kívánatos. Carr angol professzor (kinek összehasonlításai a Times-hez és a Foreign Office-hez ismeretesek) sokat idézett könyvében (Conditions of Peace, 1942) a kis államokat egyenesen a három nagyhatalom érdekszférájába utalja. G. D. H. Cole socialista szerző pedig azt írja (Europe, Russia and the Future, 1941), hogy a „nemzetségek államalkotó joga idejét mülta” és hogy ő (Cole) „inkább szerelné a kis államok beolvadását a nagyhatalmakba látni, mint függetlenségük visszaállítását, mert ez utóbbi mindaddig csak szűzhuzást és szegénységet okozott”.

Ezután joggal kérdezi szerzőnk, hogy mit is tejték tulajdonképpen a nagyhatalmak a béke megőrzése és Európa megszervezése érdekében? Érdekesek fejtegetései, melyekben visszautasítja azokat a gyakran hangoztatott vádakat, melyek szerint a kisállamok lettek volna akár katonai, akár politikai, akár gazdasági téren a jelenlegi háboru okozói, vagy hogy annak kitörését gyengeségükkel elősegítették volna.

E „pro domo” védőbeszéd után Posnansky az fejtegeti, hogy a jövő nemzetközi szervezete csak akkor nyugodhat szilárd alapokon, ha a kis államok koordinálására és nem a nagyhatalmak alá való szubordinációjukra valószínűleg meg E nemzetközi szervezet javára az összes államnak, kicsinek és nagyoknak egyaránt, fel kell majd áldoznia szuverenitásiának egyes járulékat — ennek az organizációnak azonban az lesz a feladata, hogy valamennyi tagállam függetlenségét és önkormányzati jogát biztosítsa. Demokratikus federációk felállításában látja Posnansky a jövő fejlődését. E federációk törvényhozásában az alsóházak mellett olyan felsőház működnek, melybe az egyes tagállamok, nagvsa-
gukra való tekintet nélkül, egyenlősé-

A HANGYA

Az első magvetéstől a történelmi próbaig

Beszédes, nélaamutató archének a központi tanácsterem falán
(Második közlemény)

A iud-Nagyenyed. Fekete Györggyel, a Szövetkezés szerkesztőjével az aiud-nagyenyedi Hangya központ tanácstermében vagyunk, Tóvissy vezérigazgató dolgozószobájában, ahol a falakon lévő képek mondják el a magyar szövetkezeti mozgalom általános, valamint erdélyi vonatkozású történetét. Itt van a nagy szövetkezeti magvető: gróf Károlyi Sándor képe. A szabadságharban tiszt volt Károlyi, aki Komárom hős védője, Klapka tábornok mellett a világsi fegyverletételig kitart, majd Franciaországba

a szövetkezeti mozgalomk úttörőjét

arra indítja, hogy falról-falura járjon és így szerezzen minél több hívet a szövetkezeti mozgalom számára. Az úruszor a megfektezésre megalapítja a Hangya Központot és az első Hangya-szövetkezeteket. Alig akad valaki a felelősek közül, akik eléggé méltányolnák a munkát de Károlyi nem riasztják vissza a nehézségek. Tudatosan halad utján és vele jár itt Erdélyben — az ő képe is reánk tekint a tanácsterem faláról — dr. Gidófalvy István, aki szintén reádöbbsent a nép anyagi kiszolgáltatottságára. Életét a szövetkezetek szervezéséért szenteli is, úgyhogy már az 1900-as évek elején kicsi szövetkezetek egész raja alakul Erdélyben is.

Az Erdélyben meginduló Hangya-szövetkezeti életének közelebbi ellátó köz-

megy számúzetésbe. Számúzetése évei alatt ismerkedik meg a szövetkezeti gondolatral és lesz annak zászlósbontója hazájában, amikor a közkegyelem kihirdetése után hazatér. Meglátta, a mit nagyon kevesen láttak meg korában, hogy a jobbágyfelszabadítás által nagyon keveset ér a nép a politikai jogokkal, ha a falvak népe továbbra is a nagyfőke vagy a lelketlen láncokereskedelem úrsorjának vabságalmas színylődik. „Előbb gazdaggá kell tenni a népet, hogy igazán szabadabb lehessen” e Széchenyi-gondolat

pontra volt szüksége. Már a mozgalom megindulásakor nyilvánvaló volt, hogy a kiméletlen versenyben a szövetkezetek csak úgy állhatnak meg, ha folyamatos zavartalanysággal jutnak a megfelelő árucikkhez. Ezért szervezik meg a kicsi erdélyi világ közepén, Aiud-Nagyenyeden már 1907-ben a „Hangya-kirendeltséget, Szerényigényű kis áruelosztóhely volt, kerejei azonban az egyre szaporodó erdélyi szövetkezetek révén évről-évre nőttek. Bizony, hamar kicsinek bizonyult ez az első erdélyi szövetkezeti áruosztó! Gondoskodni kellett egy nagyobb és korszerű áruraktár építéséről. Így épül fel 1912-ben a jelenlegi áruaktár, itt az állomás tözsomzódásában, mely Hangya-életünk mai székháza,

erdélyi szövetkezeti mozgalomk erős vára

lett. Ennek az áruaktárnak akkori gyakorlati munkáját egészítette ki a szellemi központ, mely a szövetkezetek hírvérő, népiük szövetkezeti neveléséjén nyújt értékes segítséget. Így lepte meg a Hangya munkáját az első világháboru. A fiatal szövetkezeti hálózat pedig e súlyos idők próbájában megmutatta, hogy a háborus gazdálkodás, az irányított termelés és fogyasztás munkájában milyen fontos szerepet tud vállalni. Nyilvánvalóvá lett, hogy egyetlen gazdasági érdekesoportosulás sem tud annyira hozzájárulni az irányított gazdasághoz, — nemcsak a pontos áruellátás, de a takarékoságra való nevelés révén, mint épen a szövetkezet!

Az 1918. év virágzó, lilketető szövetkezeti életet talált itt Erdélyben: több mint hatszáz Hangya szövetkezetet és körülbelül ugyanennyi hitelszövetkezetet. Az eddigi központjukat elvesztett szövetkezeteknek új irányítói szervről kellett gondoskodniuk. Ekkor alakul meg a Hangya-szövetkezetek áruellátó, irányító és ellenőrző központja Aiud-Nagyenyeden. Azóta folyik itt ez a szorgalmas hangyamunka és válik szivügyévé egyre több erdélyi magyarnak. Példamutatásban egyházaink vezetői jártak elől. Ők azonnal megértették, milyen döntő fontosságú népiük gazdasági egyensúlya szempontjából, hogy a Hangya szövetkezeti munkát legalább az eddigi keretek között fenn lehessen tartani. Felismerték a Hangya népszerítő és közösségépítő munkájának erejét és

ők voltak az első!

akik az új helyzet adta lehetőségek keretei között népiük boldogulását igazán munkálták. Elsőnek írták alá a Hangya Központ alapítására való felhívást. Ma már mind halottak ezek az aláíró egyházfők Gróf Mailáth Gusztáv, Nagy Károly és Ferencz József püspökök triászai nimes már közöttünk, de a nyomdokaikba lépő

nu megbízottak küldenének: így kívánja a szerző biztosítani az összes tagállamok egyenlőségét.

A második könyv szerzője C. I. Hambro,

a norvég Stortingnak az Egyesült Államokban élő elnöke Hosszu parlamentáris pályafutása, államférfiúi bölcsesség és a nemzetközi szervezetek szerkezetének pontos ismerete (Hambro a Népszövetség Felülvizsgáló Bizottságának

jelenlegi elnöke) tükröződnek vissza könyvében, mely a háboru utáni újjáépítéssel foglalkozó irodalom egyik kiemelkedő terméke. (A könyv címe: How to Win the Peace?, 1943.) E könyv is filippika a nagyhatalmak ellen, melyek nem ismerik el a kis államok jogait az őket megillető helyre a világpolitikában és a jövő vilárganizáció megalapításában. Hambro ékes szavakkal ecseteli mindazokat az értékeket, melyeket a ei-

szövetkezetek közösségteremtő munkájának az összefonódása jelenti az alapot, amelyen erdélyi magyar népiük ennek a második háborunak a viharai-ban is meg tud állani.

Az erdélyi magyar püspökök és vezetők által aláírt felhívásnak nagy visszhangja volt mindenfelé Erdélyben. A magukra maradt szövetkezetek egymástán jelentették be csatlakozásukat, mert tudták, hogy áruellátásuknak, életüknek ez a biztosítéka. A szervezés nagy és nehéz feladatát — mutat a falon függő képre Fekete György — Rohay László a Hangya első vezérigazgatója végezte el és vállalta munkatársával a szövetkezetek igazgatását, igazi szövetkezeti áldozatkészséggel, egészen 1928-ig, amikor egész szövetkezeti mozgalomk óriási veszteségére, váratlanul meghalt. Az ő vezérigazgatóságának idején szervezték meg számos erdélyi városban a szövetkezeti kirendeltségeket, hogy az aiudi-nyedi központtal valóbb lévő szövetkezetekkel könnyebben fenn lehessen tartani a szerves kapcsolatot. Nagyszerű munkateltjesítmény huzódik meg e mögött az egyszerű utalás mögött. Ebből a munkából pedig dr. Gárdai Kálmán ügyvéd, a Bethlen Kollegium volt főgondnoka és dr. Drexlér Béla, a melegsztvívi kögazdász, mint a Hangyának egykori elnökei (képeik itt sorakoznak a többiek mellett a terem falán) nagy részt vállaltak. Sokat viaskodtak és küzdöttek a kicsi szövetkezetek fennmaradásáért, és csak a súlyos gazdasági és egyéb körülmények okozták, hogy a hatszáz szövetkezet 1940 őszéig 326-ra morzsolódott le. Így haladt az idő és folyt az áldozatkész, erős szövetkezet igényelő munka és így folyik ma is, amikor a Hangya szövetkezet élén gróf Haller István áll.

Mielőti hozzá visszatérnénk, megkérem Fekete Györgyöt, mutassa meg a Hangya központ „hírvérő osztályát” szerkesztőségét.

Itt készül a szövetkezetek hivatalos lapja

„Szövetkezés” és itt szerkeszti Fekete György az évről-évre megjelenő Hangya-naptárakat, a szövetkezi mozgalom lelkes hírvérőit. A mozgalommal rokonszenvezők jól ismerik a Szövetkezetet, és a kicsi falusi gyermekek és a városi kis szövetkezők kéthetenként örülnek a hivatalos lap családi és gyermekmellékletének: a Kicsi Szövetkezőknek, mely a szövetkezeti gondolatot a gyermekek lelkébe akarja elültetni és irányít mutat az iskolaszövetkezetek életének, amelyről többiben megemlékeztünk már iskolai sorozatunkban és amelyről később még szólni fogunk.

Sajnos a Kicsi Szövetkezők megjelenésének most akadályai vannak — mondja Fekete György szerkesztő — pedig milyen öröm volt ezeken keresztül szólni a gyermekszerephez és milyen öröm volt számomra, amikor az iskolaszövetkezetek meglátogatásakor mindenütt arról győződhettem meg, hogy visszhangra talált a gyermekek szívében a szövetkezeti gondolat. Ezen a hivatalos lapon keresztül melynek egy részét az általános szövetkezeti vonatkozású cikkek, másrészt a hatósági rendelkezések és azok magyarázati foglalkalják el, mindig arra törekedtünk, hogy rámutassunk a szövetkezeti gondolat jelentőségére és segítségére legyünk annak a nevelő munkának amely

a jövő nemzedéket hivatott előkészíteni a szövetkezeti összefogásra.

Kezembe veszem az 1944. évi Hangyanaptárt, évszorosrendben a 22-ikét az erdélyi Hangya-élet óta. Ez is itt készül a szerkesztői szobában, amelyből bizony már „osztály” lett, annyi a tennivaló.

Az írott szó erejét

értékeli ennél a mozgalomnál is, és az írott szó erejével izen a Hangya elnöke a naptáron keresztül:

„Vissza kell vezetni az embereket a vallásukhoz, sőt egymás vallásához való türelmességet kell hirdetni; ki kell kapcsolni a politikát; a néppel a népért és annak felemeléséért kell küzdeni; ki kell küszöbölni az osztálygyűlöletet; egy táborba kell hozni minden erőt, a világ, új rend kell megteremtse a szociális fejlődést; vissza kell adni az emberek szabadságát, hogy a szabadság és testvériségnek utját ne állja semmi, meg kell teremteni az emberek lelki összhangját és ezt bele kell vinni a mindennapi életbe, kereskedelembe, iparba egyaránt.

Egy ilyen mozgalom már van ezen a világon, csak eddig kevesen figyelték rá elvakultságukban és ez a szövetkezeti mozgalom, amely most ünnepli százéves jubileumát!”

NAGY JÓZSEF

vilázció és a nemzetközi rend a kis népeknek köszönhet.

Ellenzi egy, az államokon felülálló Szuper-Állam létrehozatalát és a jövő szintén federalizációs államközi alakulatban látja, mely a Népszövetség munkáját lenne hivatva továbbfejleszteni. Az eljövendő lényegében megformált Népszövetségnek valamennyi tagállam egyenlőségben és alapján kellene működnie.

(L. L. L.)

Kedves Szerkesztő Úr!

Február elején bönészve a lapban, hogy szabatos legyek a Déli Hirlapban — harmadik oldalon azt írja az újság: „Pályázatot hirdet az „Arany-társaság”.

Pályázatot hirdet gondosan irt versre, hivatkozva mélyebb, nemes érzelmre. Feltétel: Tartalmas, no meg gondos legyen, kísérletet viszont, csakis író tegyen.

Utóbbi kitétel ellen apellálok... Ebben én kizáró intézkedést látok. — Szerintem ugyanis író csak az lehet, kinek sikere volt, így már beérkezett.

Pályázatnak viszont az a hivatása, hogy az ismeretlen költőket kiássá, nátha akad arany, a sok kavics között, pótlás Arany helyett, aki elköltözött. —

Instálom alássan, helyesbítést kérek, mert én biz, kimondom: Isten ugysé félek. —

Hogyan igazoljam azt, hogy író vagyok? bá' verseim vannak, kicsinyek és nagyok.

Hogy jök-e, nem tudom, de szeretném tudni. Kedves Szerkesztő Úr, legyen szives sugni, hogyan szerezzem meg az írói címet, mellyel beküldhetnék néhány szerény rimet.

És még azt is kérem, izenje meg nekem, csak egy verset küldjek — bocsánat ugy vélem — nagyobb választékból könnyebb megítélni, hogy kiből lesz író, ki mérhet remélni.

Azt hiszem elég jól megértettem magam. Higyje el nem nagyon erőltettem agyam, míg így rimbe szedtem szerény kívánságom, melyre a választát szivrepesve várom. Válaszát a lapban közzétenni kérem. — Jellege csak ennyi: „aradi testvérem.”

E jóízűen csipkelődő vers írója nyilván félreértette a pályázat szövegét, s csak egyedül ő, ezt bizonyítja a pályázatra beküldött versek hatalmas tömege. Ennyi „beérkezett” magyar költő talán még sincs Dél-Erdélyben. Örülünk azonban, hogy félreértésből ilyen jól gördülő vers született. Talán ez is hozzájárul a lapangó új tehetségek serkentéséhez. (Szerk.)

— **Ismét küldhető csomag a harcra** lévő katonáknak. (București). Március 15-től kezdve ismét küldhető csomag a Dnyeszter folyópartjára lévő katonáknak. A csomagot bármely postai hivatal felveszi havonta 15. és 20. között. A katonáknak küldött csomag felső súlyhatára 5 kilogramm, tartalma pedig csupán ruházati és toaletti cikk (szappan stb.), orvosság, valamint nem romlandó élelmiszer (házi készítésű sütemény, túró, szalámi, tústólj szalonna, cukor, csokoládé és cigaretták) lehet. A külleményt keménypapírba vagy vászonba esomagolandó. Nem veszik fel az olyan külleményeket, amelyekkel taladába esomagolnak. A rendelkezés végül kimondja, hogy mind a címzett pontos tábori postaszámra, mind a feladó címe olvashatóan felüntetendő a csomagon. A harcra küldött csomagokat kedvezményes díjzabással számolják el (Rador).

— **Baromfitolvajok garázdálkodása T-r-n** naveni-Diesószentmártonban. (Saj. tud.) A város területén hetek óta baromfitolvajok garázdálkodnak, akik eddig már több száz pár tyukot és kacsaó loptak. Leg utóbb éjjel behatoltak Varga Katalin Viilor-utcai lakosnó udvarába, feltörték a baromfiólat és abból több csirkét vittek el. A baromfitolvajok ugyanazon éjjel más udvarokba is ellátogattak és zsákmánnyal távoztak.

— **Öngyilkos aggastyán.** (Saj. tud.) Cugir-Kutzsir községben a 74 esztendő Vácóan Georgehe földművest a háza padlásán fölakasztva holtan találták. Tetének oka ismeretlen.

— **Női fogház Bucurestiben.** (București). Április 1-én megnyílik Bucurestiben a Calea Vacareti-úton női fogház (Rador).

Márc. 16, csütörtök
Róm, kat.: Geréb
Prot.: Henriette
Ortodox: Elek

HIREK

Napkefje: 6.14 ó.
Napny.: 18.06 ó.
A nappal hossza:
12 óra és 52 perc.

A Déli Hirlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. — Szerkesztőség: Timișoara a I., Bul. Regina Maria 3, távbeszélő 50-73. Kiadóhivatal: I. Piata Bratianu 3, távbeszélő 28-10.

Előfizetési ár a lap házhoz való kézbesítésével vagy postán küldve: Egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej. Kéziratokat nem örzünk meg és nem küldük nek vissza, még abban az esetben sem, ha erre külön megkérnek. Aradon előfizetések, felszólamlások Metian-utca 6, hirdetések Eminescu-utca 4, szám alatt, Reclama irodában. Távbeszélő 17-11.

— **Ifjak jelentkezése Timișoara-Temesvárott.** A timișoarai-temesvári első kerületi rendőrség felszólítja az alább felsorolt, 1926-ban, Timișoara-Temesvárott, a Belvárosban született ifjakat, hogy március 25-ig jelentkezzenek a kerületi rendőrségen. Jelentkezésük a sorozó jegyzék kiegészítésére szükséges. A sorozást március 27-én kezdik meg. Ha az illető ifjak távol vannak valamelyik hozzátartozójuk jelenléte megkülönböztetés szabnak ki. Jelentkezniük kell a következő ifjaknak: Arzenovics János, Apró Ferenc, Androne Károly, Arányi Albert, Alexin A. S. Petru, Andró István, Antal József, Binder Róbert, Chicin Aurel, Cosma T. Constantin, Kónya József, Király József, Kiss János, Kocsis Zoltán, Dee V. Ferenc, Darányi György, Duca O Avram, Friedrich Oszkár, Földy István, Feldmann István, Gheorghiu Matei, Heller József, Jakab Ottó, Kelter Jakab, Lay János, Lorenz József, Lapusnicean Nicolae, Máthé Kálmán, Magdu Vladimir, Nacsay András, Nasta Josif, Operman János, Ott György, Pletlinger Miklós, Petre Ioan, Postelnicu Mihai, Petromianiti Pavel, Potra Ioan, Sztáron János, Szoucek Emil, Sitaru Remus, Szép György, Szó János, Simon Nicolae, Tosies Mihály, Weber M. H. Walter, Zaharia Avram, Zahiu Gheorghe.

— **Az osztályvers-játék negyedik osztályának huzási eredménye.** (București). Az osztályvers-játék negyedik osztályán a következő számok nyertek nagyobb összeget: 2,000,000 lej: 16,893; 1,000,000 lej: 51,193; 800,000 lej: 2503; 600,000 lej: 58,315; 400,000 lej: 47,082; 100,000 lej: 24,004; 80,000 lej: 55,774, 15,484, 35,630, 69,082; 60,000 lej: 67,277, 55,328, 63,836, 18,660, 60,815, 71,757; 40,000 lej: 23,893, 580, 46,170, 14,772, 43,318, 15,122, 25,499, 3812, 32,284, 11,870, 20,451, 13,144; 30,000 lej: 28,432, 3368, 3702, 30,151, 41,827, 13,838, 15,141, 76,330, 33,542, 35,999, 15,615, 50,996, 76,150, 45,403, 4738, 25,566, 77,968, 38,771. A 2,000,000 lejes jutalmat 20 darab egyenkint 100,000 lejes részre osztva ezek a számok kapták: 34,832, 37,204, 4096, 77,968 52,219, 60,979, 55,453, 35,146, 21,302, 54,370, 38,771, 4942, 19,655, 17,071, 12,318, 77,694, 44,228, 63,222, 40,353, 7513. A felsorolaton kívül még több sorsjegyet huztak ki egyenkint 20,000 lej, 16,000 lej, 12,000 lej és 10,000 lej nyerménnyel. Számhibákért felelősséget nem vállalunk. — **Hirtelen halál.** Dobroszovlyev Lyubomir 57 éves timișoarai-temesvári hentessegéd a Gyárvárosban hirtelen rosszul lett, összeesett és meghalt. Súlyos szivbaja okozta hirtelen halálát.

Két vonal között

Büszkén üttünk mellünkre, körülnézünk és kijelentjük: — A tudomány napról-napra terjed az emberek napról-napra okosabbak! Csúdeszem megjegyzem: nem a tudomány terjed, hanem az elkapatott tudások magatartása: a gőg, beképzeltség, a kritika gyűlölete. Igen, ehhez kevesebb kell, mint a tudáshoz. SZABÓ ISTVÁN

(*) **Köszönetnyilvánítás.** Hálásan köszönjük mindazoknak, akik szivből szeretett édesanyánk, nagyanyánk, anyósnak testvérünk és rokonunk, özv. Dékány Jánosné, születési nevén Virágos Judit, elhallozása alkalmából vigasztaló szavaikkal, a temetésen való megjelenésükkel, koszorú és virágajándékaikkal ezekben a nehéz órákban együttérzésüknek kifejezést adtak. A gyászoló Dékány-család. Dumbavrita.

— **Borzalmas tömeggyilkosság a francia fővárosban.** A Rador jelentő Párizsban a véletlen leplezte le egy orvosi elvetemült gyilkosságait. Az orvos teljesen a hírhedt Landru módszere szerint járt el. Az eddigi megállapítások szerint 25 nőt gyilkolt meg. A tömeges gyilkosság színhelye — mint a párizsi jelentés közli — a Rue Leseur 21. számú háza. Szombatban az utca egyik lakója figyelmes lett arra, hogy a 21. számú házból püz árad ki. Akban a hiszemben, hogy a gázszó repedt meg, értesítette a hatóságot. Erre szerelők és tüzoltók jelentek meg a helyszínen. A villaszerű házat azonban zárva találták és azért erőszakkal hatoltak be. A pinócben, a központi fűtés kazánházában női fejeket, lábakat és egyéb testi részeket találtak félig rothadt állapotban. A befűtött kazánban több elszesenedett női holttest volt. Ezenkívül egy elföldelt gödörben szintén találtak 25 holttestet és mésszel borítva. Összesen nőtől maradványait találták meg. Megállapították, hogy a villát Marcel Peutiot dr. orvos bérelte. A villában csak időközönként jelent meg, valószínűleg olyankor, amikor egy-egy újabb áldozatál akart végezni. Egy székényben 30 pár női cipőt találtak. Áldozatainak lábballéit. Az orvos már napok óta nem mutatkozott valódi lakásában, ahol most állandó őrség van és ezennél vizlesekörű intézkedéseket tettek a szadista, tömeggyilkos ember házkutatására.

(*) **Dr. Baruch Ernő** négygyász, Timișoara, III., Carol-körút, 5 (a Mária-szobor mellett) keres megvételre Jolly-dilatort. Távbeszélő 40-67.

— **Mozik műsora, Március 15, szerda:** Arad: Aro: „A komédiások”; Capitol: „Don Cezare de Bazan”; Corso: „Veszélyben egy asszony”; Forum: „Az összetört zivék”; Royal: „A megtalált paradicsom”; Unania: „Fogat fogért”. — Timișoara-Temesvár: Apollo: „Titanic”; Capitol: „Monte Cristo gróf” (II. rész); Corso: „Vérző ajkak”; Thalia: „Macario a bírósság előtt”.

— **Ügyeletes gyógyszerárak, Március 15, szerda:** Arad: Niedermayer (szerb-palota), Stauble (Regina Maria-ut. 8.) — Timișoara-Temesvár: Belváros: Irgalmasok (Sft. Ioan-utca 5), Gyárváros: Keller (3 August-utca), Erzsébetváros és Józsefváros: Pildner—Steinburg (Dragalina tér 15), Mehala: Corvin (Closeca-utca 18.) — Fratelia-Ujkisoda: Panajoth. — Freidorf-Szabadfalu: Bonomi. — Március 16, csütörtök: Sibiu: Nagyszében: Wermescher Emil (Regele Ferdinand-tér 17.)

NEM KIFOGÁS
— **Pönök ur kérem, szabadságot kérek holnapra. A nagymamam ugyanis...**
— **Tudom, tudom! Most jön a szokott mese a nagymama temetéséről...**
— **Tévedés kérem, holnap megy férjhez harmadszori!**

Magyar szívevel

A FRATELIAI-UKKISODAI NAPKÖZI GYERMEKOTTHON

vezetősége köszönetet mond a következő adományokért: K. E. 1000 lej, 45 deka szalonna, 28 deka levestésza és fél kg cukor, Magyar Imréné 1000 lej, Veres Emilia 500 lej, Hodroga Gyuláné 500 lej, R. S. 20 kg lencse, Srósz Istvánné sütemény, Prybilné 20 kg kenyérliszt és cukorka, Jakab Györgyné 2.80 kg bab, 5 kg liszt, 5 kg hagyma, 7 fej káposzta, 20 kg burgonya, Domokos Dénes 50 tojás, B. R. 5 kg burgonya.

A DÉLI HIRLAP KIADÓHIVATALÁBAN BEFOLYT ADOMÁNYOK

A Szent Erzsébet napközi gyermekotthon javára: Örvegy Szaják Pálné koszorú-megváltás címén Marossy Máttyás elhallozása alkalmából 1000 lej. A dr. Kakuk-csecsemőgondozó és napközi gyermekotthon javára: P. Zs. (Lipova-Lippa) 300 lej. A tiüdbefeg leányoknak: Kocsis Szent Antal nevében 300 lej.

Bélyeggyűjtés

A román posta gyűjtőszolgálatának előfizetési díjait március 25-ig ki kell egyenliteni a megfelelő főposták, illetékes szolgálatánál (Serviciul Filatelie). Felhívjuk az előfizetőket, hogy ez a vég-ső határidő. Ugyanakkor új előfizetőket is felvesz a posta.

Uj szlovák emlékbélyegeket adott ki a szlovák posta igazgatósága, Szlovákia függetlenségének ötödik évfordulója alkalmából. Az új sorozatot a szlovák fejedelmek képei díszítik.

Monaco, végőszentje, Szent Dévóte tiszteletére, január 27-én új sorozatot adott ki. Monaco kilenc réznyomású, művészi kiállítású bélyegben bemutatja Dévóte egész életpörténetét és tiszteletét, kerékbeörésztől az emlékére emelt templomig. A játékonysági sorozat névértéke 150 frank.

Uj román bélyegek kerülnek forgalomba. A legutóbb kiadott PTT segélybélyegek újabb 25,000 sorozata „174—1944” felnyomással, a román posta 200 éve alkalmából kerül kiadásra. — Március 1-én „Dr. N. Kretulescu” emlékbélyegeket adtak ki 35+65 lej névértékben, példányszáma 100,000 darab. — Március 16-án új forgalomba a 30 éves rug-dob szövetség emlékbélyege.

Szent Margit emlékére a magyar posta egy címletű, kis formájú emlékbélyeget adott ki.

A német légiposta új sorozata három címletből áll. A legkisebb értéken a repülőgépről felszálló gép és a mellette álló posztautó látható. A két másik érték repülőgépeket ábrázol a szokásos szép kivitelben. A 200 százalékos feláru sor névértéke 1 márka 90 pfeningg.

A román posta engedélyezte a bélyegeknek lepecsételt borítékban történő, távpostai szállítást.

RÁDIÓ

MÁRCIUS 16, CSÜTÖRTÖK
BUCURESTI: 6.55 H és Z, 12.45 H. 13 Enek Z-kísérettel, 13.50 H németül, 14 H, 14.15 Közlemények, 14.30 Szórakoztató műsor sebesültek részére, 15.30 Katonák üzennek, 17.55 Z, 18.15 H németül, 18.30 Z, 19.15 Z, 19.45 Közlemények, 19.50 H, 20 Z, 20.40 E, 21 Z, 22 H, sport, 22.20 Z.
RADIO MOLDOVA: 12.30 Z, 13 Orvosi E, 13.10 Z, 13.30 H, 13.45 Z, 18.30 Z, 19 Szavaltat, 19.35 Z, 20 E, 20.15 Z, 21 H.
BUDAPEST I.: 7.25 Torna, 7.45 Z, 8 H, 8.15 Z, 9 H német, román, szlovák, ruszán és szerb nyelven, 9.30 Z, 11 H, 11.15 Z, 12.15 Z, 12.40 F, 13.10 Z, 13.40 H, 15 Hgl, 16 Z, 16.30 E, 16.50 Cigányzene, 17.15 Z, 17.45 H, 18 Mezőgazdasági E, 18.25 Z, 18.40 Zengő századok, 19.20 Z, 19.50 H, 20 Operagyöngyök. A szünetben: E, 22.10 F, 22.20 Nóták Z-vel, 22.40 H, 23.10 H német, angol és francia nyelven, 23.40 Hgl, 24 Z, 24.45 H.

EGÉSZSÉGÜNK

Anyai hivatásra való nevelés

Herbert Spencer, a nagy bölcselő mondja, hogy még csak a néhány évtized előtti időkig is a lányokat nem nevelték az anyai hivatásra. Évszázadokon keresztül a társadalom az anyaságot csakis természeti, másképpen jelentéktelen dolognak tartotta. Az évszázados hallgatás immár megtört. A nőmozgalomnak — az emberi civilizáció egyetlen vértelen forradalmának — történelmi lénye, hogy felszabadította a nőt. Ez a lelki felszabadulás a nőt egyben természeti feladatának is magasabb értelmezéséhez juttatta. A mai nő nemzedék az anyaságért értékmerővé kívánja tenni az élet kialakításában, a családban, és általában, a munkában és a nevelésben. Tudatosan akarja vállalni faji feladatát, a nemzet folytonosságának biztosítását, de egyben tudja a mai nő nemzedék azt is, hogy a gyermek világra hozatala csak a nevelés szellemi-lelki folyamatával teljesedik ki igazán erkölcsi értékéig.

Szerves élethatások erőközpontja a család. Ezek a hatások lélekkel igazolják magukat. A fizikai anyaság hatalmas ösztönös erő. Nagy erő az, amely az anyát összeköti gyermekével. Nem minden anyaságra vállalkozó szervezet alkalmas egyben testileg-lelkileg is az anyaságra. Orvosi tapasztalat szerint a fiatal anyákat előbb még rá kell nevelni kicsinyiik szeretetére és az anyai odaadásra. Viszont beléphet az érett nő az anyaság lelki-érzési állapotába fizikai anyaság nélkül is. Lelki anyák ők, a saját hibájukon kívül családhoz jutottak, sokszor még hevesebb szeretettel és nagyobb nevelői képességekkel vannak teletöltve, mint sok fizikai anya.

Sok édesanyának szüksége van rá, hogy okos és jóakaratu tanácsadó, rávezető és a helyes nevelői magatartásra. Sok mai anya viszont a meg nem értészt lélektani és nevelési féltudás következtében számos hibát követ el a gyermeknevelésben. Ez különösen az ugynevezett értelmiségi anyák eseté, akik sokféle könyvet olvastak a gyermekevelésről és aztán kísérleteznek, mert anyai biztonságosságukat elvesztették.

Szükséges — természetesen megfelelő formák között — a lánygyermeket már szene korában irányítani. Már megvan benne a tudatalatti anyasági ösztön. Figyeljük csak meg, hogy milyen szeretettel öleli magához és babusgatja játékbabuját. Az iskolás kislány utánozza édesanyját: főzést, sütést, mosást játszik. Mindezzel a lánygyermek a családi életközösségre készül. A leánykáknak azt a hajlandóságát élesíteni, ápolni kell. Az értebb fiatal leányt aztán meg kell értenni az anyai hivatás, a felelős társadalmi hivatás eszméit.

Nagyon hasznos és nemes dolog, ha a serdültebb lányok megtanulják a csecsemőgondozást. Van elég csecsemőgondozó intézet, ahol ezt megtanítják. Ha később férjhezmennek, hamarosan otthon is használni lehetnek tudásuknak. A fiatal édesanyát ne feledjük, hogy a gyermek első öt esztendeje sorsdöntő jelentőségű az egész életre, mert ez alatt az idő alatt rakódnak le a gyermek jellemének alapkövei. Az iskolás gyermekek szülőit érdekelje erősen az iskola és az otthon kapcsolatainak kialakulása. Ha ilyenkor nevesgetjük a gyermek hibáit, életsztjük kiváló tulajdonságait, megértetjük valamennyi tulajdonságait elhagyásának szükségességét, akkor mindent megtettünk a gyermek érdekében. (P. M.)

AROMOZI, Arad

Fáv. 24-47. Híradások 3, 5, 7 és 9 órakor. Bel. sz. 1446-1942.

Jön' Hilde Krahl, a felejthetetlen Henny Porten újra filmen és Gustav Diesel, a legjobb német jellemszínész bizosítják

A komédiások

sikerét

Ma, szerdán 10 órára. Az új usz

Világhíradó

Genf

Az egyik svájci lap írta meg a következő kis történetet: Az amerikai Louisville városában színházi társulat járt. Schiller „Rablók” című drámáját adták elő óriási sikerrel. Az előadás végén a közönség tapsvihar közepette követelte a szerzőt. A társulat vezetői tanakodni kezdtek, végül is az ügyelőt kiküldték a függöny elé, aki mély hajlongások között köszöntö meg Schiller helyét a tapsokat. Másnap egy Ibsen drámát játszottak az előadás után „Ibsen” is megjelent a függöny előtt. Ki tudja meddig tartott volna az elhunyt irodalmi nagyságok szerepeltetése, ha a helybeli napilap le nem lepeli a szélhámoskodó színházi vezetőket. — Ugyancsak a svájci lapok emlékeznek meg arról, hogy egy magyar emigráns nemrégiben szabadalmaztatta találmányát, a folyékony fát. Az új találmány iránt svájci szaklörökben is nagy az érdeklődés. A folyékony fát, amely tulajdonképpen enyven oldott fa, tubusokban hozták forgalomba. Nagy előnye, hogy a levegőn néhány perc alatt teljesen megkeményedik és éppen olyan tulajdonságokkal rendelkezik mint a fa: furható, faragható és gyúlnható.

Lisszabon

A portugál lapok írják: Philadelphiában egy Mabel Bowry nevű fiatal orvosnő, váratlanul este visszament rendelőjébe, ottfelejtett feljegyzési naplójáért. Már a lépcsőházban észreverte, hogy a sötétben hagyott rendelő ki van világítva, felrántotta az ajtót és egy jólöltözött fiatalembert talált odabenn, amint éppen íróasztalának fiókjában kutatót. — Kíván valamit? — kérdezte az orvosnő, a legnagyobb nyugalommal látogatójától. A meglepett betörő, észrevéve a nyitva hagyott ajtót át, hogy a lépcsőházban férfiak állnak, a menekülés téhat kilátástalan, zavarodottan szörnnyű fogfájásról kezdett panaszkodni. Az orvosnő szavába vágott: — Kérem foglaljon helyet — mondotta barátságosan és máris lenyomta a „beteget” a műtőszékbe, majd egy hirtelen mozdulattal az éjjellel ájtottt aljátó-maszkot az arcára helyezte, karjait leszájta és szabályszerűen elalattta. Az előhívott rendőrnök már könnyű dolga volt a fiatalemberrel, akiről kiderült, hogy régen körözött betörővel azonos, aki már gyakori vendége volt a különböző fogházaknak. — Egy amerikai rádióműtató automata-bölcsőt szerkesztett kislia számára. Mikor a csecsemő elkezd sírni, a mikrofon felfogja a hangot és egy erősítőn keresztül működésre hoz egy villamos berendezést, mely addig ringatja a bölcsőt, míg a baba elhallgat.

Stockholm

Svédország nem csak a gazdagság, hanem a takarékoság országa is. Az országnak 460 takarékpénztár van a hat és fél millió lakosú lakosság számára és a takarékbetékek több mint 2 milliárd svéd koronára becsülhetők. Minden második svédnek van takarékbetétkönyve. Minden takarékbetétkönyvre átlag 1000 svéd korona betét esik. A takarékok elterjedt a takarékosági egyesületek intézménye, amelyek iskolákban, gyárakban és a legkülönbözőbb munkahelyeken működnek. — Legújabb adatok szerint Svédország lakosságának hét százaléka szívrog, ami sok közlekedési baleset előidézője. Ezért függőleges és vízszintes jelzőberendezéseket akarnak létesíteni a vörös-zöld közlekedési jelzőlámpák helyett. — Svédországban a labdarúgás a legnépszerűbb sportág. A svéd sajtó közlése szerint az elmúlt évben csaknem két millió néző előtt folyt

a svéd labdarúgó mérkőzések. Ez a szám akkor tűnik különösen nagyra, ha figyelembe vesszük Svédország lakosságának számát.

Paris

A párizsi filmkritikusok minden év elején nagy szavazást rendeznek maguk között az elmúlt esztendő filmszínészi teljesítményeiről. Sőt szavaznak a teljesítményektől függetlenül arról is, hogy ki hogyan és miért tett szert nekik. Az idei szavazás alapján 1943 legjobb filmszínészei (zárójelben az előző évi legjobb): DUCAUX Annie (Presle Micheline). A legjobb színész: Blanchard Pierre (Raimu). A legokosabb színész: Holt Jany (Feuillère Edwige). A legokosabb színész: Fresnay Pierre (Fresnay Pierre). A legszebb reményekre jogosító színész: Sologne Madeleine (Joyeux Odette). A legszebb reményekre jogosító színész: Macais Jean (Bliez Bernard). A legizgalmas színész: Romance Viviane (André Gaby). A legegyszerűbb színész: Brunoy Blanchette (Brunoy Blanchette). A legegyszerűbb színész: Larquey Pierre (Prejean Albert). Akit az újságírók a legjobban szeretnek: Brunoy Blanchette (Brunoy Blanchette) és Prejean Albert (Tissier Jean).

Berlin

A legérdekesebb üzemek között tartozik az ugynevezett láthatatlan szemüveget készítő gyár. A közönséges szemüveg már több évszázados múltra tekinthet vissza, az újrendszert láthatatlan szemüveg, amelyet magára a szemgolyóra illeszhetnek, ez szemben a legújabb találmányok közé tartozik. Németországban már tömegesen állítják elő az ilyen szemüveget. Munkánál, sportnál és a hadseregben az ilyen célszert szemüveg kevésbé akadályozza viselőjét a mozgásban. A gyárás már annyira tökéletesedett, hogy a szembe illeszhető szemüvegek típusmérétekben állítják elő és nem kell bonyolult módon mértéket venni a szemről. A szemlencse javítására szolgáló üveglencsét külön állítják elő és azután bonyolult gép segítségével csiszolják bele a keretül használt közönséges üvegbe, amely a szem nagyságának felel meg, míg a lencse maga csupán a pupillának megfelelő nagyságu.

Madrid

A spanyol sajtó beszámol arról, hogy az Argentína belsejében tett utjáról visszajért judós szerzetes, Pezuit Puid kijelentette, hogy a közeljövőben, az argentin Eduardo Oliveiro társaságában, sztratoszferarepülést tesz. Az erre a célra készített és különlegesen alkalmas léggömbbel Argentína területéről felszállva, 30.000 méteres magasságba akarnak feljutni. Puid lelkesen alapította Buenos Airesben a földtani intézetet. Ezzel a kísérlettel tulszárnyalni szeretnék Picard tanár 1931-ben elért csúcsteljesítményét, a 14.500 m-es magasságot. — Ugyancsak a spanyol lapok írják arról is, hogy az Algírban tartott szövetségközi orvoskongresszus alkalmával több franciá katonarvos beszámolt a málária leküzdésére szolgáló új gyógyszerközzel, az ugynevezett Sotogineval szerzett tapasztalatokról. Ez a gyógyszer jóval hatásosabb, mint a régóta használt kinin és befeccskendezés vagy pirula formájában adagolva nem csupán a közvetlen betegségi tüneteket mulasztja el, hanem maradvéktaiban megszűnteti a hosszadalmas betegséget is, amely az ismételt visszatérő lázzal jár.

Rendeletek, intézkedések

ZONAENGEDÉLYEK KIADÁSA TIMISOARA-TEMESVÁROTT

A timisoarai-temesvári téparancsnokság részéről kiadott névsor folytatása: Vitan Pavel, Sumu Naftali, felesége és leánya, Schneider Károly és felesége, Ispravnica Gheorghe, felesége és gyermekei, Miha Elena, Rotaru Victoria, Schiff György, Marinca Maria, Ujvári Margit, Pop Aurel, Papp Erzsébet, Pagodi Mária, Szitar Agnes, Nagy Antal és felesége, Schmidt Miklós és felesége, Nagy Mária, Adam Pavel és felesége, Goldstein Eugenia Johanna, Fricos Aurel, Lévy Vilma, Gajdos Rozália, Süs Demeter és felesége, Crisan Nicolae és felesége, Oprisa Vasile, felesége és unokája, Barleanu Vichentie. (Folytatjuk)

HATÓSÁGILAG FERTŐTLENÍTIK A TISZTATALAN JÁRMŰVEKET

Timisoara-Temesvár város vezetősége a társasgépkocsik, bérautók, tehergépkocsik és bérkocsik tulajdonosait figyelemzteti, hogy járműüket teljesen tisztán tartassák. Ha az ellenőrzés során a kerületi hatósági orvos megállapítása szerint tisztátalan valamelyik jármű, úgy azt a fertőtlenítő állomásra rendelik, ahol végbe megy a megtisztítása. Emiatt az illető jármű néhány napig nem lehet forgalomban. Hasonlóképpen a fertőtlenítő állomásra rendelik adott esetben a gépkocsivezetőt, vagy bérkocsist is.

UJ SVÉD GÖZÖS A VÖRÖSKERESZT SZOLGÁLATÁBAN, (Athén.)

A Virginia svéd gőzös, amelyet Svédország egy másik, az amerikaiak által elsüllyesztett svéd hajó helyett boosított a nemzetközi Vöröskereszt rendelkezésére, megérkezett a piruszi kikötőbe. A Virginia élelmiszert és gyógyszereket hozott.

A BENZINFOGYASZTÁS FOKOZOTTAB KORLÁTOZÁSA SPANYOLORSZÁGBAN. (Madrid.)

Az információs című spanyol lap jelenti, hogy a benzinfogyasztás korlátozására vonatkozó rendelkezéseket a közhiatalok gépjárműveire is kiterjesztették Spanyolországban. (Rador).

GYERMEKEK KILAKOLTATÁSA A BOLGÁR VÁROSOKBÓL. (Szófia.)

Vaszoff bolgár kereskedelmi miniszter közölte, hogy a munkáscsaládok gyermekeit kilakoltatják a városokból. 5—14 éves gyermekekről van szó; elősőbbben részülnek azok a gyermekek, akiknek mindkét szülője mozgósítva van. A kilakoltatást rendszeresen végzik, valamennyi városban. (Dzig).

KIÖNTÖTT A ZAMBÉZI. (Lisszabon.)

Mozambique-ből érkezett jelentés szerint a Zambézi folyó vízszintjének emelkedése miatt, nagy árvizek vannak ezen a gyarmaton. A hatóságok a veszélyeztetett vidékről elköltözték. A károkat jelentősek. A Senaban lévő állami üzemeket is elöntötte a víz. (Rador).

EGYIPTOMBAN IS BEVEZETIK A KÖTELEZŐ KATONAI SZOLGÁLATOT. (Kairó.)

Az egyiptomi minisztertanács e héten vitatta meg a kötelező katonai szolgálat bevezetéséről szóló törvényjavaslatot. Hír szerint csak lényegtelen módosítások várhatóak a javaslaton. (Europapress).

TÜZ EGY LISSZABONI VASÚTI RAKTÁRBAN. (Lisszabon.)

A portugál főváros egyik legnagyobb teherállomásán a kirakodó raktárban nagykiterjedésű tüz keletkezett, amely rövid idő alatt Angliának zánt nagy mennyiségű árut pusztított el. (Rador).

Apróhirdetések

KIFUTÓLEANYT azonnalra alkalmaz
Szőn Anna kalapszalonnja, Golds-utca, 1.
Arad, Bej. szám 3232/935. (1128)

TEMETÉSEKET a legolcsóbban vállal
Klug-cég, Arad. Saját készítményű kopor-
sók, Bej. szám: 1129/936. (1090)

KIFUTÓFIUT, napzsámot és napzsám-
nót; alkalmaz Krebsz-festő-műhely, Arad
Regele Ferdinand-körút. 51, Bej. szám
26736. (1122)

KÜLÖNBEJÁRATU, butorozott szobát
keres hetenként 1-2-szeri használatra vi-
déli ur, Cime Reclámában, Arad, Fărnice-
cu-utca, 4. (1127)

CORSO-mozi, Arad
Távbeszélő 23-64. Előadás 3, 5, 7, 9 órákor.

Bej. szám 96 6-1939
Csütörtökön először.
Csak felnőtteknek.

Alkalmi szerető
Daniele Darrieux
Alkalmi szerető
Daniele Darrieux
Alkalmi szerető
Daniele Darrieux

Veszélyben egy asszony

JÓL főző mindenest Arad mellett egy
pusztán alkalmazok, Arad, Carol-körút 7.,
első emelet, jobbra. (1129)

GOBLIN-KÉPEKEN arcok és kezek mű-
vészi kivarrását vállalom. Arad, Leucuta-
utca, 28, Bonoviciné 1-4 óra között. (1130)

KIFOGÁSTALAN főzőnőt, jó bizonyít-
ványost, alkalmazok, Arad, Iosif Vulcan-
utca, 7. (1101)

Urania filmszínház, Arad
Távbeszélő 12 32. Bej. sz. 1618-1941

Ma. **Harc, orgiák, szerelem.**
Fogat fogért
ONC-híradó.

BAGARIA bőrből készült, kézzel varrott,
43-as, puha bakancs, sonkanadrág (bri-
cesznadrág), tisztí sapka, bőrvén gyapjú-
kamásni eladó, Timișoara, IV., Bratianu-
utca, 36, Baum szabó. (5448)

ÁLLANDÓ munkára 2 szabósegédet alkalmaz
Megyery szabósága, Arad, Averescu-
utca, 6, Bej. szám 33056/943. (1102)

FORUM-MOZI, Arad
Távbeszélő 2-10. Bej. sz. 788 942

Előadások 3, 5, 7 és 9 órákor.
Ma. **Az utóbbi évek legnagyobb filmje**
Az összetört szívek

A főszerepben Emma Gramatica é
Leonardo Cozeze.

ELADÓ 42-43-as, új, fekete tisztí csizma
is egy 8-ágú bronz-oszillár, Timișoara III.,
Ditul-u, 41. II. em., 10. Távbeszélő szives-
ségből 24-63. (1600)

ELADÓ nagy 77x177 méretű állótükör ara-
nyozott barokk ráma, igen alkalmas ka-
p- és ruhaszalon részére. Érdeklődni szí-
veségből, Timișoaran, 24-63 távbeszélő
szám alatt lehet. (1601)

ELADÓ művészi kidolgozású, régi művi,
ó állapotban lévő ebédlő, Timișoara I., Ma-
rășești-utca 9. (1604)

KÉZILEANYOKAT angol munkára, vala-
mint tanulóleányt felfogadnak divatszalon-
ra, Timișoara, Regele Ferdinand-körút 1
em. Bej. szám: 37415/941. (1610)

CORSO-MOZI előadások 3, 5, 7, 9 órákor. Távbeszélő: 38 95. Bej. szám 6-110-1939

A „Huzd rá, cigány!” főszereplőinek legújabb alakítása:
TAUNO PAULO és
REGINA LINNANHEIMO-val:
Vérző ajkak

VILLANYGRAMOFON, művész- és
lámpaemlékek, magyar-német szépiro-
dalmi és tudományos könyvek eladók.
Megtekinthetők délután 3-5-ig. Timi-
șoara III., Cluj-u. 1. (1679)

LAKÁST CSERÉLEK azonnal (saját
ház), mely áll 3 szoba, konyha, kert és
disznóól, 2 szoba ellenében. Timișoara-
Ronaț, Apollo-u. 33.

Bármilyen iparengedővel rendel-
kező hadiokkant tőkés-
társat keres. Timișoara, I., Gheorghe
Asachi-utca 20.

ELADÓ valódi szmimaszönyeg, Smith
Premier írógép, 3+1 rádió. Ugyanott a
jélelőtti órákra takarítónót felfogad-
nak. Timișoara I., Marășești-u. 7, I. 5.
(1677)

GÉPIRÓNÓI állást keres román, német,
magyar nyelvtudással bíró fiatal leány.
Ért a gyorsíráshoz is. Cime: Timișoara,
III., Memorandului-u., 49, első ajtó.

FLOSERÉLNEM timișoari kétszobás,
fürdőszobás lakásomat, hasonló sibiriu-
nagyszobai lakással, leveleket „Arelk”
jellegére a timișoari kiadóhivatalba ké-
rek. (1681)

ROYAL-mozi, Arad ALEXANDRU-UTCA Távbeszélő 19 33

Ma. Előadások: 3, 5, 7, 9 órákor.
A megialáh paradicsom
A főszerepben: Maria Denis, Nina Besozzi, Virgilio Pento.

NŐI-FÉRFI kalapot, mesterkőnyvest,
azonnalra keresek üzlet vezetésére,
esetleg társnak. Közös megegyés, le-
het nő, vagy férfi. Cím a timișoari ki-
adóhivatalban. (4611)

SZEGÉNYEBB vidéki leány, aki Timi-
șoaran állásban, vagy iskolában van, la-
kást s ellátást kapna 73 éves, egyedül-
álló nőnél, a háztartásban való segédke-
zésért. Ajánlatokat „Kéz kezet mos” jel-
legére a timișoari kiadóba kér. (1630)

RÉGI NYAKKENDŐRŐL újat készit
Sziuts, Timișoara I., Diaconovici Loga-
körút 20, földszint, 3. ajtó.

ELADÓ félhálószoba-butor. Timișoara
IV., Dimitrie Sturdza-u. 47, 8 ajtó. (1665)

JÓ HÁZMESTERI állást kaphat kertés
magánházaiban tisztességes házaspár,
vagy egyedülálló asszony. Bemutakozás
4-6 között, Timișoara I., Mercy-u. 9,
7. ajtó. (1656)

ELADÓK kosztimők, barna, sötétkék
és szürke, azonkívül blúzok és egy söt-
tétkék, intézeti szoknya. Leopold Schul,
Timișoara I., Regina Maria-körút 14.
(1668)

KOMBINÁLT, korszerű írőszoba, vala-
mint hatos Rosenthal-féle étkező-készlet
eladó. Timișoara I., Turin-u. 14, föld-
szint, 4-6 óra között. (1669)

FIATAL szobafestő-segédet azonnal fel-
fogad Reder F. Timișoara I., Vlad Dela-
marina-u. 1, Makri-ház. (1672)

ELADÓK férfiruhák, felöltők, női koszt-
timők, Timișoara III. ker., Vladica
Badescu-u. 2, 1. ajtó. (1574)

GYERMEKKISASSZONY, kifogástalan
német, román, magyar nyelvtudással,
több évi gyakorlattal bíró állást keres
azonnalra. Timișoara, távbeszélő 13-59.
(1563)

GOMBOLYITÓ (spulnizó) nőt azonnal fel-
fogad Maris Florica, Timișoara IV., Di-
mitrie Sturdza-utca 7. (1575)

EGY-, vagy kétszobás lakást, vagy lak-
részt keres házaspár azonnalra, Timișoara,
távbeszélő 32-17. (1584)

TAKARITOLEANYT keres a Salvtor-
gyógyászat, Timișoara, Lloyd-sor, Bej.
szám: 24/10467/941. (1590)

ELADÓ 6-os vasrámás végig golyós-
csapágyas Első Nagy, Gazdasági oszlop-
szekrény, levelekre nem válaszolok. Hol-
czér, Lipova, 11. szám. (4606)

NIKKELEZEST a legelőkeltesebben jutá-
nyos áron vállal „Arta”, Arad, Radnei-ut.
38. Távbeszélő 12-23. (656)

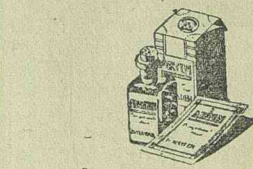
A **TIMISOARAI** Corso-moziában hétfőn este
a 7 órai előadás előtt a pénztárnál elveszi-
tettem fekete pénztárcámat. Nagyon ké-
rem az illetőt, aki megtalálta, a pénz nélkül
adja át a kiadóhivatalban, mert a tárcá, a
benne levő képekkel együtt, kedves emlék.
(1744)

JÓ SÜRŰ moslák kapható. Bodega Suzana,
Timișoara I., Regina Maria-ut 5, Bej. sz.:
917/10.421/940. (5450)

KORSZERŰ gyermek-íróasztal és használt
varrógép olcsón eladó. Timișoara távbeszélő
28-12, I., Regina Maria-körút 26, III.
emelet. (1592)

JÓL FŐZŐ mindenest 2-személy mellé, ápr-
ilis 1-re felfogadnak, Timișoara, Carol-
körút 35. (1594)

ELADÓ 3 részből álló 5-üvegajtós könyv-
szekrény, amely iródába, irattárnak, isko-
láknak igen alkalmas, Megtekinthető UN-
GOR butorgyárában Timișoara III., Poda
Anca-u. 4, Bej. sz.: 202/940. (1599)

Este 2-3 szem
ARTIN
az ideális
hasajtó
Dr. WANDER készítmény
Reg. Com. 817/1931

ÖNÁLLÓ mindenest szakácsnő állást ké-
res. Timișoara III., Odobescu-u. 40.
(1671)

ELADÓ egy kombinált szekrény. Timi-
șoara III., Radulescu-u. 2. (1673)

CAPITOL-MOZI, Arad Előadások 3, 5, 7, 9 órákor. Távbeszélő 23-22

Ma. **Gino Cervi, Annelise Uhlig**
DON CEZARE DI BAZAN
Izgalom, szerelem, pompás zene, pazar kiállítás, 10.000 szereplő.

500 LEJ jutalmat fizetek annak, aki
megtalálta bőrkesztyűmet (jobb kézre
való) Reinhardt Gyula, Timișoara, Carol-
körút 13.

ÖNÁLLÓ, 51 éves, viz-, és központi
fűtési szerelő állást keres nagyobb vál-
alatnál, esetleg nagyobb bérházba men-
ne mechanikusnak. Cime: Bezdán Imre,
Bocsan, Vasiova, Banateanu-u 7 szám.

Vendéglő eladó
betegség miatt, a IV. ker. legfor-
galmasabb helyén (a pi. cter sar-
kán). Cím a timișoari kiadóban.

KORSZERŰ, sötét és világos hálószob-
bák, konyhák, rekamié, egyes butor-
darak olcsón kaphatók. Legjobban fize-
tem meg a lakáberendezési tárgyakat
Tessler butorizlete Timișoara II., Neg-
ruzzu-u., (baromfi piac.) Bej. szám
9133/937.

CHOVAN KAI MAN I. zongorajáték-
megvénem. Szakács lelkész, Sajni-
colau Mare. (1661)

JÓ ÁLLAPOTBAN lévő női és férfi-
kerékpár eladó. Timișoara III., Ion Vasii-
u. 89. (1667)

Ö-NÉMET hálószoba eladó. Timișoara
II., Cogalniceanu-u. 12, 2-ik udvar, iroda.
(1676)

TEGLACSERÉP-égető mester, 40 éves
gyakorlattal és jó bizonyítványokkal
bíró, állást keres. Cime: Bördös István,
Fratielia b., V. utca 28. Timiș megye.
(1578)

TANONCOT kocsifényező és kárpitós
szakmára felfogadnak, Timișoara II.,
Matasarilor-u. 36. (1674)

GYERMEKTELEN vidéki házaspár
örökbe fogadna egy 3-4 éves, egészsé-
ges, szép római katolikus vallású leány-
kát. Cimeket „Wirth” névre a timișoari
kiadóhivatalba kérnek. (1616)

HÁZVEZETŐNŐI állást keresek egye-
dülálló személynek. Cím a timișoari ki-
adóban. (1630)

GYERMEKKOCSI, vajszerű, kifogástal-
lan, olcsó eladó. Timișoara IV., Fröbl-
u. 36, II. em., 25. (1615)

KETTAGU család háztartása veze-
lése mindenest keresek. Középkorú, ma-
gános nők előnyben. Scoala reformata,
Micasasa, Tarnava-Mica. (4608)

FŐNÖGYÁRAK számlakönyvre, ha-
vonta 80-100 kg angora-nyulszőrűt vé-
sárolhatnak. Kenéz János, Cermeiu
Arad megye. (4612)

KERESEM Dorflinger Matildot, akinek
Petrosaniban divatszalonja volt. Aki tud
röla, kérem, értesitse Keresztessy Jó-
zsefnét, Archita, Tarnava-Mare megye.
(4613)

FŐZNI TUDÓ mindenest azonnalta ké-
resnek. Jó fizetést adnak. Brasov,
Horea-u. 30/a. (4614)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szobát
keres vidéki ur heti kétszeri használatra.
Ajánlatokat „Március 20” jellegére a ti-
misoari kiadóhivatalba kér.

300 és 100 kg-os MÉRLEG, műhaszék-
rény, tükrös ajtóval, gyermekágy el-
adó. Timișoara IV., Fröbl-u. 36, II/25.
(4610)

KÉZI MANGORLÓ eladó. Cím a timi-
șoari kiadóhivatalban. (1580)

MINDENEST kisebb háztartásba kere-
sek. Timișoara I., Regina Maria-körút 3,
II. em., 6. (1587)

ÍRÓASZTAL, majdnem új, ajtó, ab-
lakok, permetező, eladó Timișoara IV.,
Fröbl-u. 36, II/25. (4609)

VESEFKÉ háromkerékű kis kerékpárt
négy éves leányka részére. Cimeket ár-
megjelöléssel „Játék” jellegére a timi-
șoari kiadóhivatalba kérek.

DIÉTÁS, tápláló, hústalan ételrecepte-
ket tartalmaz a Mazdaznan-féle kézi
szakácskönyv. Dr. Hanish, Kapható a
Jachan-féle könyvkereskedésben Timi-
șoaran, Ára 50 lej, vidékre 85 lej. Bej.
szám 153/932. (1544)

ELADÓK férfiruhák, felöltők, női koszt-
timők, Timișoara III. ker., Vladica
Badescu-u. 2, 1. ajtó. (1574)

GYERMEKKISASSZONY, kifogástalan
német, román, magyar nyelvtudással,
több évi gyakorlattal bíró állást keres
azonnalra. Timișoara, távbeszélő 13-59.
(1563)

GOMBOLYITÓ (spulnizó) nőt azonnal fel-
fogad Maris Florica, Timișoara IV., Di-
mitrie Sturdza-utca 7. (1575)

EGY-, vagy kétszobás lakást, vagy lak-
részt keres házaspár azonnalra, Timișoara,
távbeszélő 32-17. (1584)

TAKARITOLEANYT keres a Salvtor-
gyógyászat, Timișoara, Lloyd-sor, Bej.
szám: 24/10467/941. (1590)

ELADÓ 6-os vasrámás végig golyós-
csapágyas Első Nagy, Gazdasági oszlop-
szekrény, levelekre nem válaszolok. Hol-
czér, Lipova, 11. szám. (4606)

NIKKELEZEST a legelőkeltesebben jutá-
nyos áron vállal „Arta”, Arad, Radnei-ut.
38. Távbeszélő 12-23. (656)

A **TIMISOARAI** Corso-moziában hétfőn este
a 7 órai előadás előtt a pénztárnál elveszi-
tettem fekete pénztárcámat. Nagyon ké-
rem az illetőt, aki megtalálta, a pénz nélkül
adja át a kiadóhivatalban, mert a tárcá, a
benne levő képekkel együtt, kedves emlék.
(1744)

JÓ SÜRŰ moslák kapható. Bodega Suzana,
Timișoara I., Regina Maria-ut 5, Bej. sz.:
917/10.421/940. (5450)

KORSZERŰ gyermek-íróasztal és használt
varrógép olcsón eladó. Timișoara távbeszélő
28-12, I., Regina Maria-körút 26, III.
emelet. (1592)

JÓL FŐZŐ mindenest 2-személy mellé, ápr-
ilis 1-re felfogadnak, Timișoara, Carol-
körút 35. (1594)

ELADÓ 3 részből álló 5-üvegajtós könyv-
szekrény, amely iródába, irattárnak, isko-
láknak igen alkalmas, Megtekinthető UN-
GOR butorgyárában Timișoara III., Poda
Anca-u. 4, Bej. sz.: 202/940. (1599)